

Raportti

Linnankatu 3 Divaani liikehuoneisto, Turku

Arkeologinen dokumentointi *2008*

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto.....	2
2. Dokumentointimenetelmät.....	2
3. Havainnot.....	2

LIITTEET:

Kartta 1: Tasokartta 1:50.....	4
Kartta 2: Profili tiilimuuraus 1:20, 1:30.....	5
Kuvaliite 1.....	6
Kuvaliite 2.....	9

1. Johdanto.

Turun maakuntamuseo suoritti arkeologisen dokumentoinnin Turun Linnankatu 3 sijaitsevassa rakennuksessa 20.–21.2.2008.

Linnankatu 3:ssa sijaitsevan Divaanin liikehuoneiston NE-puoleista huonetta peruskorjataan parhaillaan. Peruskorjauksen yhteydessä lattian poiston jälkeen tuli näkyviin vanhemman rakennuksen kiviperustusta. Liikehuoneiston SW-puoleinen huone on peruskorjattu 1990-luvun lopulla ja myös tuolloin havaittiin vastaavanlaisia perustuksia. Nämä dokumentoitiin arkeologisesti vuonna 1999 myös Turun maakuntamuseon toimesta.

Vuoden 2008 dokumentoinnin suoritti arkeologi FM Hanna-Leena Salminen ja työn valvojana toimi tutkija Aki Pihlman Turun Maakuntamuseosta. Tavoitteena oli dokumentoida perustusten jäänteet kartalle sekä valokuvata ne.

2. Dokumentointimenetelmät

Dokumentointi suoritettiin piirtämällä perustukset kartalle käsin mittakaavassa 1:20. Piirros sidottiin paikoilleen suhteessa rakennuksen seiniin ja saatiin näin se sidotuksi myös todellisiin koordinaatteihin, Turun kaupungin koordinaattijärjestelmään kaupungin kantakartalle. Perustukset vaaittiin käyttäen korkeuskiintopisteenä rakennuksen NE-kulmassa Linnankadun puolella kiinni olevaa pulttia, jonka korkeus on 5,477 Turun kaupungin korkeusjärjestelmässä. Kartat piirrettiin puhtaaksi AutoCad-ohjelmassa. Kartta 1 tulostettiin mittakaavassa 1:50 ja Kartta 2 mittakaavassa 1:20 ja osin 1:30. Tutkimusalueesta otettiin digitaalisia kuvia, joista on tulosteet tämän raportin liitteenä (Liite 1). Kuvat löytyvät digitaalisessa muodossa raportin liitteenä Turun maakuntamuseossa.

Ennen dokumentoinnin aloittamista peruskorjauksen parissa työskentelevät rakennusmiehet olivat imurilla poistaneet täyttökerrosta alueelta, kaikkialta maata ei kuitenkaan ollut otettu pois riittävästi. Aikataulullisista syistä varsinaista maan poistoa ei enää tehty dokumentoinnin aloittamisen jälkeen, ainoastaan varsinaiset rakenteet putsattiin paremmin esille.

3. Havainnot

Alueella havaittiin paikalla sijainneen vanhemman kivirakennuksen väliseinien perustuksia sekä mahdollinen uuninpohja. Perustusten päälle on nykyisen rakennuksen rakentamisen yhteydessä laitettu täyttömaaksi purkumateriaalia todennäköisesti vanhemmasta rakennuksesta. Tämä purkumaa koostui tiilenkappaleista, tiilimurskasta, laastista ja karkeasta hiekasta. Yhdestä kohtaa purkumassan alta paljastui mahdollinen tason jäännös. Tämä maakerros koostui multavasta, orgaanisen sekaisesta maasta ja sen yläpinta oli tamppaantunut. Maakerros erosi selvästi muusta täyttömaasta alueella.

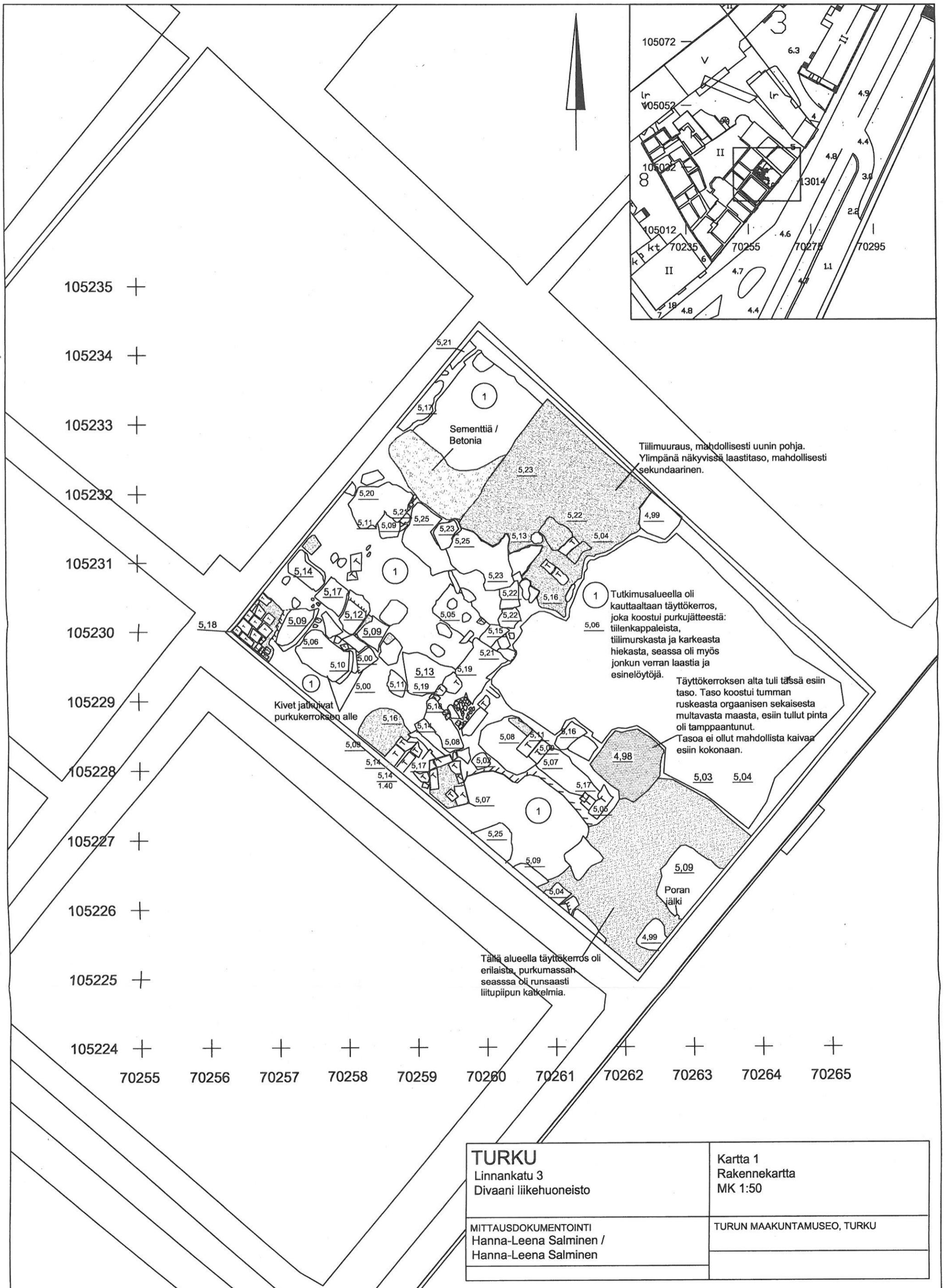
Tämä maakerros paljastui kuitenkin vain yhdestä kohtaa (ks. Kartta 1). On mahdollista, että sitä olisi tullut näkyviin enemmänkin purkumaan alta. Kenttätyöajan puitteissa ei kuitenkaan ollut mahdollista kaivaa tätä esiin.

Dokumentoinnin yhteydessä havaittiin joitakin esinelöytäjiä, lähinnä Turun palon vuoden 1827 jälkeisen ajan posliini- ja fajanssiastioiden kappaleita. Huoneen eteläisimmässä nurkassa havaittiin runsaasti liitupiipun varren ja kopan katkelmia. Näistä otettiin talteen muutamia. Löytöjä ei kuitenkaan taltioitu varsinaisesti Turun maakuntamuseon kokoelmiin, niistä otettiin ainoastaan digitaaliset kuvat, jotka taltioitiin. Myös vuoden 1999 dokumentoinnin yhteydessä havaittiin paikoin runsaasti liitupiipun kappaleita.

Tehdyt havainnot tukevat jo olemassa olevaa tietoa siitä, että Turun vuoden 1827 palon jälkeen paikalla aikaisemmin sijainneen rakennuksen säilyneitä osia käytettiin pohjana, kun uutta rakennusta myöhemmin alettiin rakentaa. Paikalla mahdollisesti sijainneet tiilikellarit on myös todennäköisesti tuolloin tuhottu ja täytetty, tätä on voitu tehdä myös myöhemmin. Myös täyttömaata on lisätty vuosien saatossa lattioiden alle. Huoneen N-nurkkaan perustusten sisäpuoliselle alueelle on jossain vaiheessa valettu betonia/sementtiä, ilmeisesti tukemaan lattiaa.

Nykyisen lattian alapuoliset perustukset olivat kuitenkin ainakin nyt dokumentoidulla alueella keskimääräisesti hyvin säilyneet, joten dokumentointi oli erittäin kannattavaa ja tulee suorittaa myös jatkossa jos vastaavanlaisia peruskorjaustoimenpiteitä suunnitellaan.

13.3.2008 Hanna-Leena Salminen projektitutkija TMM

105235 +

105234 +

105233 +

105232 +

105231 +

105230 +

105229 +

105228 +

105227 +

105226 +

105225 +

105224 +

70255

70256

70257

70258

70259

70260

70261

70262

70263

70264

70265

TURKU
Linnankatu 3
Divaaani liikehuoneisto

MITTAUSDOKUMENTOINTI
Hanna-Leena Salminen /
Hanna-Leena Salminen

Kartta 1
Rakennekartta
MK 1:50

TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU

1

1

1

1

1

Sementtiä /
Betonia

Tiilimuuraus, mahdollisesti uunin pohja.
Ylimpänä näkyvässä laastitaso, mahdollisesti
sekundaarinen.

1 Tutkimusalueella oli
kauttaaltaan täyttökerros,
joka koostui purkujätteestä:
tiilenkappaleista,
tiilimurskasta ja karkeasta
hiekasta, seassa oli myös
jonkun verran laastia ja
esinelöytöjä.

Täyttökerroksen alta tuli tässä esiin
taso. Taso koostui tumman
ruskeasta orgaanisen sekaisesta
multavasta maasta, esiin tullut pinta
oli tamppaantunut.
Tasoa ei ollut mahdollista kaivaa
esiin kokonaan.

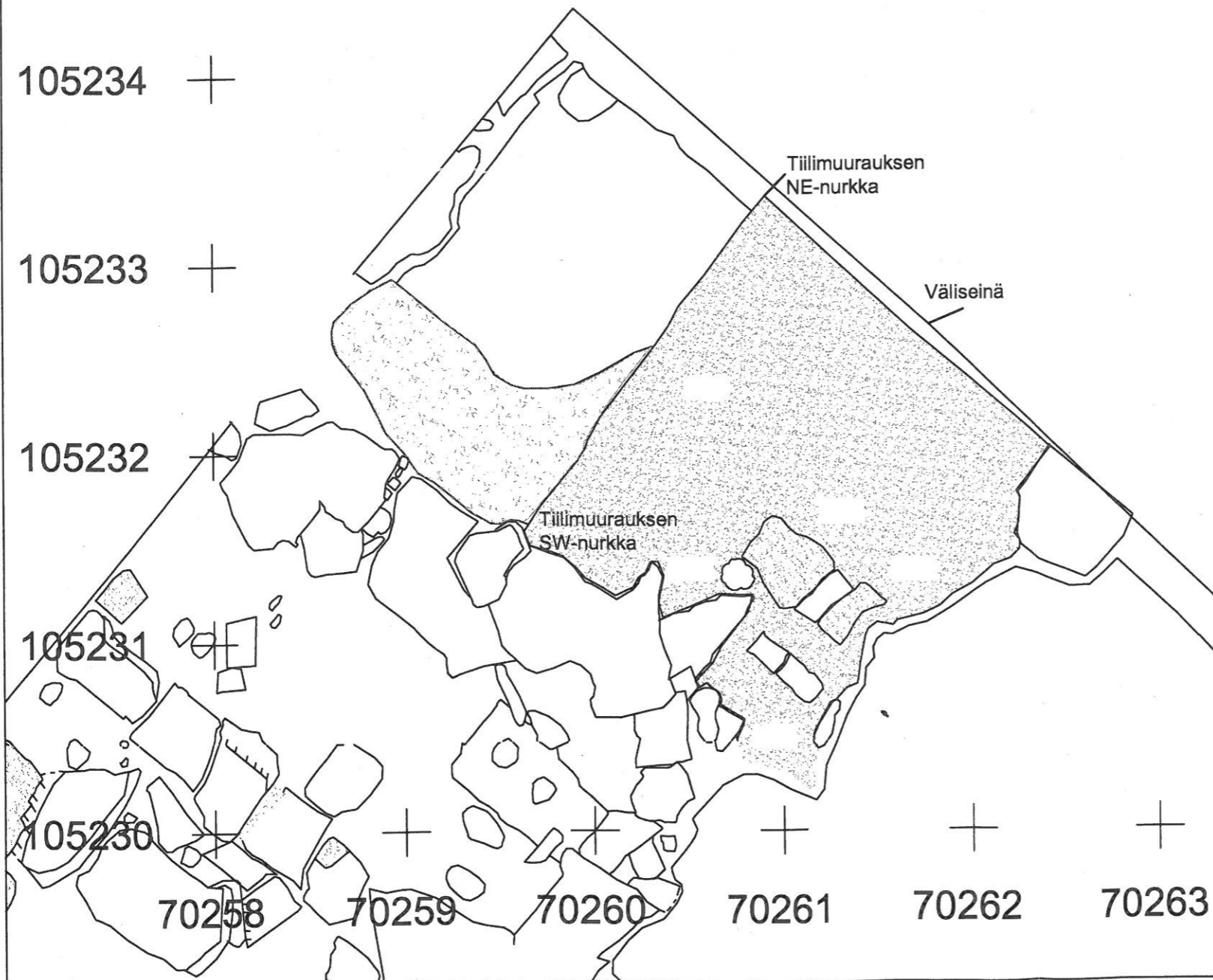
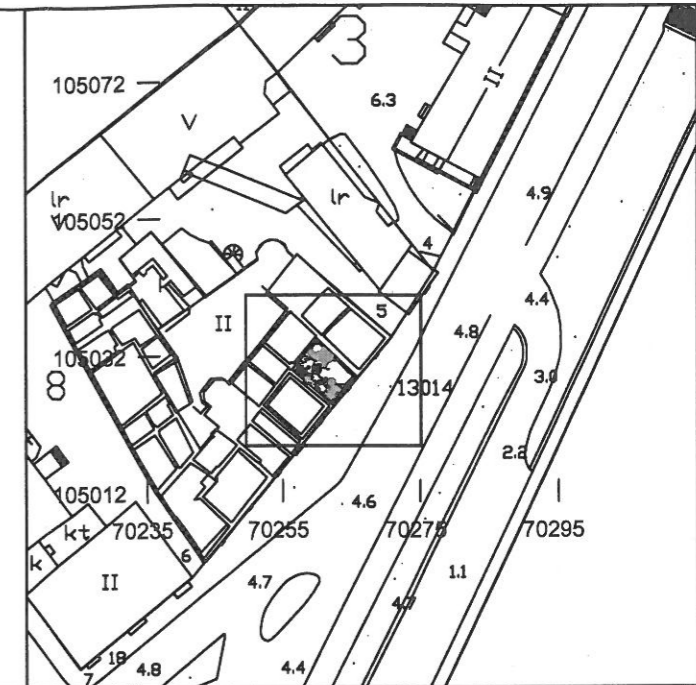
Kivet jatkoivat
purkukerroksen alle

Poran
jälki

Tällä alueella täyttökerros oli
erilaista, purkumassan
seassa oli runsaasti
liitupiipun katkelmia.

Tiilimuurauksen SW-NE-profiili

MK 1:20

Rakennekartta

MK 1:30

TURKU Länsilaituri 2007 Linnakatu 3 Divaani liikehuoneisto	Kartta 2 Tiilimuurauksen SW-NE -profiili MK 1:10, 1:30
	TURUN MAAKUNTAMUSEO, TURKU
MITTAUSDOKUMENTOINTI Hanna-Leena Salminen / Hanna-Leena Salminen	

Kuvaliite 1.

Linnankatu 3 Divaani liikehuoneisto Turku
Digitaaliset kuvat

Kuva 1. Huoneen N-nurkka. Tiilimuurattu mahdollinen uuninpohja ja sen takana betonivalua. Taustalla näkyy dokumentoidun huonetilan NW-puolella oleva huone.

Kuva 2. Huoneen W-nurkka. Vanhemmat perustukset hyvin näkyvissä.

Kuvaliite 1.

Kuva 3. Huoneen SW-NE seinän edustaa. Takimmaiseen huoneeseen johtavan oviaukon molempiin reunoihin sijoittuvat vanhemmat perustukset.

Kuva 4. Huoneen keskeltä SW-NE ja SE-NW -suuntaiset perustuslinjat.

Kuvaliite 1.

Kuva 5. SE-NW-suuntainen perustuslinja ja sen NE-puolella havaittu taso. Taso näkyy lähes mustana alueena.

Kuva 6. Tiilimuuratun mahdollisen uunin pohjan tiilimuurauksen SW-NE -profiili.

Kuvaliite 2.

Liitupiippujen katkelmia tutkimusalueen S-nurkan täyttökerroksesta. Liitupiipun osin palaneita katkelmia oli täyttökerroksessa runsaasti.

Kuva 7.

Kuva 8.